

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Aralık 2019

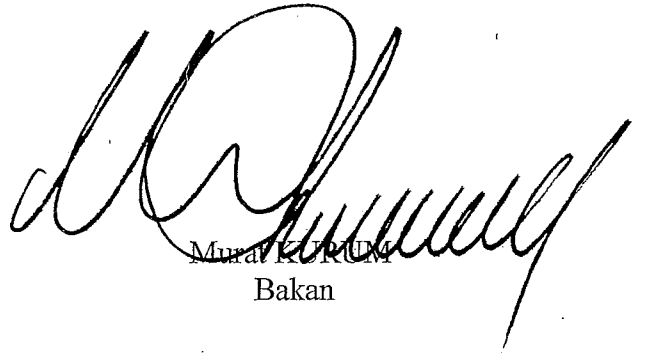
Sayı : 30824082/610- 310386
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

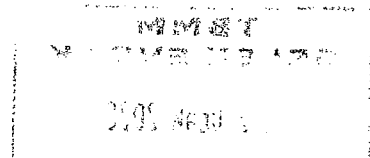
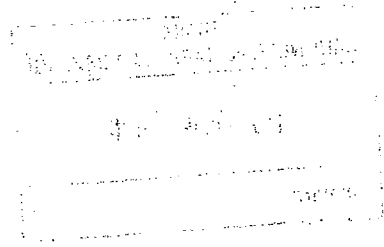
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (9 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap yazısı (82 Adet, 136 Sayfa)

**AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN BÜLENT TEZCAN'IN
TBMM 7/19836 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Aydın ilinin Efeler ilçesinde 08.10.2019 tarihinde akşam saatlerinde tüm ilçeyi kaplayan ağır bir koku olduğu, kokudan dolayı çok sayıda vatandaşın rahatsız olduğu, astım hastası vatandaşların nefes almakta zorlandığı bildirilmiştir. Kokunun jeotermal tesislerden kaynaklandığı iddia edilmiştir.

Bu bağlamda,

1-Jeotermal santrallerin havaya saldığı hidrojen sülfür ve diğer gazların miktarı tespit edilmiş midir?

2-Gaz ölçümleri düzenli olarak yapılmakta mıdır? Yapılan ölçümlerin sonuçları ne olmuştur?

3-Havaya salınan hidrojen sülfür ve diğer gazların kokusunu gideren çeşitli kimyasallar kullanıldığı iddiası bulunmaktadır. Söz konusu tesisler, koku giderici hangi kimyasalları kullanmaktadır? Bu kimyasalların insan sağlığına ve ekosisteme zarar tespiti yapılmış mıdır?

4-Jeotermal santrallerden havaya, suya ve toprağa karışan ağır metallerin ve kimyasal gazların insan sağlığı ve ekosisteme olumsuz etkileri tespit edilmiş midir?

5-Söz konusu gazların ve ağır metallerin toprağa ve yer altı su kaynaklarına etkisi araştırılmakta mıdır?

CEVAPLAR

ÇED sürecinde, Jeotermal Enerji Santrallerinin havaya, toprağa ve suya olan etkileri ile bu etkileri önlemeye yönelik yapılacak çalışmalar ortaya konulmakta ve olumsuz etkilere karşı alınacak önlemler yer almaktadır. ÇED Raporlarında belirtilen taahhütlerin yerine getirilip getirilmediği yönünde detaylı teknik değerlendirmeler ise ilgili kurumların görüşleri doğrultusunda, Bakanlığımız ile Valilikler tarafından yapılmaktadır. Ayrıca Bakanlığımız ÇED süreci görevini yerine getirirken ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmaktadır. Jeotermal enerji santralleri ile ilgili ÇED süreci içerisinde özellikle DSİ Genel Müdürlüğü, Sağlık İl Müdürlüğü ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü oluşturulan inceleme ve değerlendirme komisyonunda yer almakta olup, ilgili kurumlarca projelerin tarım alanlarına, insan sağlığına ve yüzey suyu ve yeraltı su kaynaklarına etkileri incelenmekte olup ilgili kurumların görüşleri doğrultusunda gerekli tüm tedbirlerin alınması sağlanmaktadır.

Aydın ilinde bulunan jeotermal tesislerin etki alanındaki hava kalitesine etkilerinin tespit edilebilmesi için Bakanlığımız Mobil Hava Kalitesi ölçüm cihazı ile 4 ayrı bölgede (Germencik-Efeler (İmamköy)-Pamukören-Buharkent) (1 er ay boyunca) online olarak PM₁₀(Partikül Madde)-SO₂(Kükürtdioksit), NO₂(Azotdioksit), O₃(Ozon) - CO (Karbonmonoksit) H₂S (Hidrojen sülfür) ölçümleri gerçekleştirilmiş, Bakanlığımızca değerlendirme aşamasındadır.

Bakanlığımızca hava kalitesi izleme çalışmaları kapsamında; ilgili firmalardan her bir jeotermal elektrik üretim santrali için yerleşim yerleri de dikkate alınarak santral etki alanı içerisinde yılda iki defa olmak üzere (yaz-kış) 1 aylık periyotlar halinde 2 ay boyunca hidrojen sülfür (H₂S), amonyak (NH₃), kükürt dioksit (SO₂) ve NO₂ parametrelerinin pasif difüzyon örneklemesi gerçekleştirilmesi istenmiş olup, Aydın Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) gözetiminde ölçümler devam etmektedir.

Jeotermal santral projelerinin yoğunlaştığı pilot olarak seçilen Ege Bölgesinde bulunan Aydın, Denizli ve Manisa illerindeki geçmiş, mevcut ve öngörülen faaliyetler için gerekli çevresel önlemleri aldirmek adına kümülatif çevresel etki değerlendirmesi yapılması hedeflenerek Avrupa İmar ve Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen ve onaylanan, "Jeotermal Enerji Santrallerinden Kaynaklı Çevresel Etkilerin Tespiti, Çözüm Önerileri ve Jeotermal Projelerin Kümülatif Etkilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Uygulama Projesi" projesi yürütölmekte olup, proje kapsamında söz konusu etkiler araştırılmaktadır.

Ayrıca, Jeotermal atıksuların yönetimi, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan ve 31.12.2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlöğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütölmektedir.